

ارائه مدل منطقی نرم افزار آموزشی خود مراقبتی بیماران مبتلا به سیروز کبدی

چکیده

زمینه و هدف: سیروز کبدی یک بیماری مزمن است که به علت سیر پیشرونده ای که دارد به عنوان تهدیدکننده حیات، کیفیت زندگی تحت تاثیر عوارض مصرف داروها و محدودیتها کاهش یافته و در نتیجه موجب اختلال در عملکرد اجتماعی و وضعیت روحی روانی و فعالیت بیمار می شود. این بیماری اغلب ناتوان کننده بوده و کیفیت زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهد. هدف این پژوهش، ارائه مدل منطقی نرم افزار آموزشی خود مراقبتی بیماران مبتلا به سیروز کبدی بود.

روش بررسی: این پژوهش از نوع توصیفی-کاربردی بود که به صورت مقطعی در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ انجام شده است. برای گردآوری داده ها در مرحله نیازسنجی، مطالعه بر روی شانزده نفر از پزشکان فوق تخصص کبد و گوارش بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) و فیروزگر با روش نمونه گیری هدفمند انجام گردید و از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. به منظور روایی پرسشنامه، از روش اعتبار محتوا و برای سنجش پایایی از آلفای کرونباخ (۰/۸۴) استفاده شد. براساس نیازهای آموزشی شناسایی شده، مدل اولیه طراحی شد. ارزیابی نهایی توسط پنج متخصص انفورماتیک پزشکی و مدیریت اطلاعات سلامت و ده نفر پزشک فوق تخصص کبد و گوارش با استفاده از روش هم اندیشی خبرگان انجام شد. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ تحلیل شد.

یافته ها: از دیدگاه پزشکان، مهم ترین عناصر داده مدل منطقی نرم افزار آموزشی خودمراقبتی، در شش بخش داده های جمعیت شناختی شامل نام و نام خانوادگی، کد ملی، سن، جنس، قد، وزن، شاخص توده بدنی، شغل، وضعیت تاهل و تعداد فرزندان. داده های بالینی شامل سابقه بیماری کبد چرب، سابقه بیماری دیابت، فشارخون، نارسایی مزمن کلیوی، نارسایی ریوی، سکتة مغزی، سکتة قلبی، نارسایی قلبی، آزمایش خون قند خون ناشتا، کلسترول، LDL، HDL، ALT، AST، Anti.AMA، ANA، Sm-Ab، کلسیم، فسفر، ویتامین D و آلفا توپروتئین، تعداد دفعات بستری، گروه خونی، علت سیروز. توصیه های عمومی، توصیه های غذایی، داروها و یادآورها و علائم بیماری بود. پس از شناسایی نیازهای داده ای، براساس فرایندها و توصیفات کاربری، نمودار مورد کاربرد ترسیم گردید و با استفاده از آن طراحی نمودارهای فعالیت و کلاس انجام شد.

نتیجه گیری: از آنجایی که اطلاعات مراقبتی بیماران مبتلا به سیروز کبدی که در نرم افزار آموزشی خودمراقبتی آنها ثبت می شوند نقش مهمی در مدیریت و درمان مشکلات بالینی بیمار از راه دور دارند، ارائه مدل منطقی نرم افزار آموزشی خودمراقبتی می تواند نقش به سزایی در مدیریت بیماری مزمن و کاهش هزینه های درمانی و اقامتی آنها داشته باشد.

واژه های کلیدی: خودمراقبتی، سیروز کبدی، مدل منطقی، زبان مدل سازی یکپارچه